

## روایتی از زندگی شخصی امام ۵» در «آن مرد بی نهایت»

در آستانه گرامیداشت چهل‌وپ چهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و دهه فجر، دفتر نشر فرهنگ اسلامی کتاب «آن مرد بی نهایت» دومین دفتر از مجموعه «قله‌ها به آسمان نزدیک‌ترند» را که به سبک زندگی و سیره علی و عملی بنیان‌گذار انقلاب اسلامی، امام خمینی(ره) می‌پردازد، به‌زودی منتشر می‌کند. محمدعلی عباسی‌ا قدم، نویسنده این مجموعه می‌گوید:

آن مرد بی‌نهایت، چند روایت کوتاه و البته متفاوت از زندگی پر فراز و نشیب آیت... سید روح... خمینی(ره) با تکیه بر سبک زندگی و ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری آن پیر فرزانه است. به تعبیر دیگر آن مرد بی‌نهایت قاب کوچکی برای به تصویر کشیدن ر روایت صادقانه و بی‌طرفانه شیوه زیست امام خمینی(ره) و یک‌روایت صمیمانه از زندگی عاشقانه رهبر فقید انقلاب است. تلاش بنده در این کتاب بر این بوده که

### ارزیابی عبدالرحیم سعیدی راد از روند برگزاری ۱۷ دوره جشنواره شعر فجر

# باید همه استان‌ها درگیر جشنواره شوند

**این روزها که می‌گذرد، جشنواره شعر فجر در حال برگزاری است، داوران مشغول بررسی کتاب‌های شعر شاعران هستند که در سال ۱۴۰۰ منتشر شده است و محافل مختلفی هم در تهران و شهرستان‌ها برگزار شده و می‌شود. جشنواره فجر که از سال ۸۵ پایه‌گذاری شد، در طول دوره‌های مختلف برگزاری خود، به شیوه‌های متفاوت و گاه متضادی برگزار شد تا این‌که از چند دوره قبل به بررسی آثار منتشرشده در سال قبل اختصاص یافت و عملاً جایگزین کتاب سال جمهوری اسلامی در بخش شعر شد. اما به نظر می‌رسد این جشنواره هنوز تا رسیدن به ایده‌آل‌های لازم برای تبدیل‌شدن به یک برند ادبی در میان کشورهای جهان به‌خصوص کشورهای منطقه راه زیادی در پیش دارد، توفقی که البته با توجه به موقعیت ویژه و کم‌مانند شعر در بین مردم ایران در طول تاریخ، توقع عجیب یا زیادی هم نیست. عبدالرحیم سعیدی راد، شاعر نام‌آشنا که خود از داوران امسال جشنواره است، در این گفت‌وگو بر لزوم آسیب‌شناسی دوره‌های پیشین و رسیدن به شیوه‌ای برای برگزاری جشنواره در سراسر ایران تأکید می‌کند.**



ارش شفاعی گروه فرهنگ و هنر

**[۱]** **پرایند کلی حرکت جشنواره شعر فجر را بعد از برگزاری ۱۶ دوره آن چطور ارزیابی می‌کنید؟**

پرایند این حرکت را الآن رو به بالا نمی‌بینیم، اما منفی هم نیست. از این نظر که جشنواره در دوره‌های اول تا حدود دوره دهم شتابی داشت و به دنبال یک تجربه جدید بود. جشنواره در آن زمان یک اتفاق جدید بود که در شعر کشور افتاده و این مسأله باعث شده بود شور و شوقی در شاعران سراسر کشور به وجود بیاید. این شور و شوق به‌خصوص در شاعران شهرستان‌ها مشهود بود چون در آن دوره، شاعران برای شرکت در جشنواره، شعر می‌فرستادند و این باعث می‌شد که تازه‌ترین شعرهای شاعران به جشنواره بیاید. ضمن این‌که اعلام و فراخوان جشنواره هم به صورت سراسری بود و به همین دلیل شور جشنواره در آن دوره و شعرهای تازه‌ای که می‌رسید، نتیجه آن اتفاق تازه‌ای بود که با جشنواره شعر فجر افتاده بود و تا چند سال ادامه داشت.

روند پرتشابت جشنواره بعدا گرفته شد و

به نظر من چند سال است جشنواره

به صورت ثابت و خطی دنبال

می‌شود. البته جشنواره امسال

چون هنوز خودش را نشان

نداده است، نمی‌توان درباره

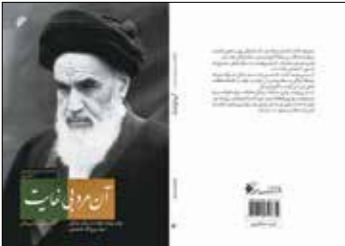
آن قضاوت کرد که ببینیم به چه

صورت برگزار می‌شود ضمن این

که من از برگزاری



زندگی نامه امام خمینی(ره) را با یک رویکرد و پرداخت جدید، بنویسم و ضمن کوتاه و مفیدنویسی روایت‌ها، آنها را با یک بسته‌بندی جدید و متفاوت عرضه کنم تا کتاب مخاطب و مشتری خود را پیدا کند. یعنی خواننده رغبت کند به کتاب نزدیک شود و ورق بزند و آن را بخواند. آن مرد بی‌نهایت در ۹ فصل تدوین شده و هر فصل کتاب به بخشی از زندگی پرماجرا و پیچیده امام خمینی(ره) اختصاص دارد.



**[۲]** **آیا به نظر شما جشنواره شعر فجر بین‌المللی است؟**

معنی بین‌المللی بودن جشنواره این نیست که از کشوری مثل افغانستان که دیگر شاعرانش از خودمان هستند، یکی دو نفر را به جشنواره بچسبانیم و بگوییم به هر حال باید ادامه یابد و راه ثابتی برای خودش پیدا کند. همان‌طور که گفتیم در دوره‌های مختلف هر بار جشنواره به شیوه‌ای برگزار شده است اما باید به روشی برسیم که شور و شوق جشنواره هم حفظ شود. همان‌طور که جشنواره‌های سینما، تئاتر و موسیقی فجر راه خودشان را پیدا کرده‌اند. شعر هم باید بعد از این همه سال برگزاری، راه خودش را پیدا کند.

**[۳]** **به نظر شما این آسیب‌شناسی صورت می‌گیرد؛**

**چون اگر جشنواره‌های سال‌های قبل را ببینید، جشنواره چهاردهم، پانزدهم و شانزدهم همگی مثل هم برگزار شده و ایراد آتش برطرف نشده است.**

این نکته درستی است ولی اگر آسیب‌شناسی نکنند، این آسیب‌ها به شعر وارد می‌شود. البته درباره جشنواره امسال هنوز نمی‌شود نظر قطعی داد و گفت شاهد استقبال یا عدم استقبال بوده‌ایم چون روند برگزاری آن در حال انجام است و باید منتظر آمارها و گزارش برگزاری جشنواره باشیم که در مراسم اختتامیه ارائه می‌شود.

**[۴]** **منظور من از عدم استقبال، عدم استقبال از محافل جشنواره بود.**

من هم این نقد را به محافل جشنواره شعر فجر دارم و معتقدم از لحظه‌اولی که این جشنواره جرقه برگزاری‌اش زده می‌شود، برنامه‌اش باید با نگاه به همه استان‌ها باشد. البته باید دبیر جشنواره هم زودتر انتخاب شود تا دبیر علمی و هیأت علمی جشنواره بتوانند برنامه‌ریزی کنند برای این‌که جشنواره را در این‌کنسره برگزار کنند. اگر استان‌ها مطلع شوند که جشنواره شعر فجر در سراسر کشور در حال برگزاری است و بهترین شاعران هر استان را برای حضور در محافل دعوت کنند، استقبال خواهند کرد. الان صرفاً تعدادی از شاعران از تهران به شهرستان‌ها برده می‌شوند یا افراد شناخته‌شده‌ای به این محافل دعوت می‌شوند که همیشه در همه برنامه‌ها هستند. باید بگذاریم خود شهرستان‌ها و مراکز استان‌ها قدم بردارند و خودشان جشنواره‌های استانی‌شان را برگزار کنند. فکر می‌کنم در این صورت جشنواره‌ها و محافل خیلی صمیمی‌تر و بهتر برگزار خواهد شد.

#### برش



### شعر باید گسترش داشته باشد

بازتاب و بازخورد رسانه‌ای و تبلیغات و اطلاع‌رسانی جشنواره شعر فجر امسال به نظرم ضعیف بوده است. از دوستان خودم در شهرستان‌ها سوال کردم و آنها هم گفتند که تبلیغات قابل توجهی برای جشنواره در استان‌ها نبوده است. سال‌های قبل مقداری بهتر بوده ولی کلاً ما در این زمینه‌ها ضعیف هستیم. شعر با سینما، تئاتر یا هنرهای دیگر متفاوت است. این هنرها تا حد زیادی در تهران متمرکز است و اگر در تهران تبلیغات برای جشنواره صورت بگیرد، برگزاری خوب جشنواره این رشته‌های هنری عملی است اما شعر باید گسترش داشته باشد و همه ۳۱ استان کشور باید درگیرش باشند و در آن شرکت کنند. ما می‌خواهیم اتفاقی در کل کشور بیفتد و شرایط باید برای حضور همه فراهم شود. این اتفاق باید واقعاً برای شاعران همه ایران بیفتد. اگر کسی خودش نخواست در جشنواره شرکت کند، بحث دیگری است اما عدم شرکت در جشنواره نباید به این دلیل باشد که بستری برای این مشارکت فراهم نشده است. در مجموع من فکر می‌کنم تبلیغات جشنواره کم بوده است.

#### رویداد

### معرفی نامزدهای جایزه ابوالحسن نجفی

هیات داوران ششمین دوره جایزه استاد ابوالحسن نجفی متشکل از ضیا موحد، مهستی بحرینی، عبد... کوثری، حسین معصومی همدانی، موسی اسوار، امید طیب‌زاده، آبتین گلکار یا دبیری علی اصغر محمدخانی، پس از بررسی ۸۳ اثر ارسالی به دبیرخانه، فهرست نامزدهای راه یافته به مرحله نهایی ششمین دوره این جایزه را به این شرح اعلام کرد: ۱- «دروازه خورشید»، الیاس خوری، نگین قنبدیل‌زاده، نشر نی ۲- «پی‌نوشت: هنوز دوست دارم»، سیسیلیا آهرا، سارا پایلیدی، نشر مون ۳- «تاریخچه تراکتورها به اوکراینی»، ماریونا لوتسینسکا، خاطره کردکرمی، نشر برج ۴- «ژنرال دلازوره»، ایندرو مونتائلی، وازریک درساهاکیان، نشر نو ۵- «در جست‌وجوی یک پیوند»، کارسون مکالز، حانیه پدرام، نشر پیدگل ۶- «تترز راکن»، امیل زولا، محمد نجابی، انتشارات فرهنگ معاصر ۷- «روز ملیخ»، ناتانیل وست، فرید دبیرمقدم، نشر ماهی ۸- «انقلابی‌ها دوباره دست به کار می‌شوند»، مائورو خاویر کاردناس، طهوری‌آینی، نشر برج ۹- «نقشه و قلمرو»، میشل اولتلیک، ابوالفضل ا... دادی، نشر نو



#### قاب



### شاعر پهلوان منش

**دیروز سالروز تولد زنده‌یاد استاد ید...**

**بهزاد کرمانشاهی از شاعران و غزلسرایان بنام معاصر بود. رهبر انقلاب اسلامی در بیان خاطرات خود از ادیبان و هنرمندان**

**معاصر درباره استاد بهزاد گفته‌اند:**

**مرحوم ید... بهزاد که دوست قدیمی ما بود. ایشان مکرر مشهد می‌آمدند.**

**مرحوم بهزاد ضمن دارا بودن از طبع**

**شعر خیلی خوب . به خصوص در قصیده**

**و قطعه، که ایشان انصافا در کشور**

**برجسته و ممتاز بود ـ همان روحیه و**

**خلقیات پهلوانی کرمانشاه هم در ایشان**

**بود. در این عکس استاد (نفر دوم از**

**راست) را در کنار استادان وفا، شفق**

**کاشانی و اسدا... عاظمی در سال ۱۳۳۸**

**می‌بینید.**

# جام جم

## ادبیات

LITERATURE

پنجشنبه ۶ بهمن ۱۴۰۱ ■ شماره ۶۴۱۷

#### درنگ

### کپی‌رایت داخلی ممکن است؟

واقعیت بازار نشر در کشور نشان می‌دهد که انتشار آثار ترجمه در کشور به هر صورتی که به آن نگاه کنیم، به‌صرفه‌تر است. ناشران برای ترجمه آثار به دلیل نبود الزام برای کپی‌رایت، نیازی به پرداخت حق‌التحریر به نویسنده اثر ندارند و می‌توانند با دستمزد پایین‌تر مترجمان تازه‌کار را برای ترجمه کتاب در خدمت بگیرند.

ضمن این‌که کتاب‌های ترجمه بخصوص در حوزه کودک و نوجوان که هزینه قابل توجهی برای تصویرگری نیاز دارند، از این نظر نیز کار ناشران را ساده کرده‌اند. این در حالی‌است که واقعیت‌های دیگری هم در فضای نشر کشور وجود دارد که نباید از آنها چشم‌پوشی کرد. ناشران زیادی وجود دارند که کتاب‌های ترجمه‌صوری را منتشر می‌کنند.

به عبارت دیگر کتاب ترجمه شده را که فروشش در بازار کتاب تضمین شده است؛ با نام مترجمی دیگر منتشر می‌کنند. به این ترتیب برای کسانی که در جست‌وجوی پرکردن رزومه هستند، چندین عنوان کتاب ترجمه می‌سازند و کتاب‌ها را با قیمتی نازل‌تر از کتاب‌های ناشر اصلی به فروش می‌رسانند. کافی است نام برخی از کتاب‌های پرفروش ترجمه در چند سال اخیر را در اینترنت جست‌وجو کنید، آن گاه متوجه می‌شوید برای هر کتاب، چند عنوان ناشر و مترجم پیدا می‌شود که نشان‌دهنده بی‌حساب و کتاب بودن بازار نشر در کشور است.

احسان عباسلو، نویسنده و مترجم این هفته در گفت‌وگو با ایبنا با اشاره به مشکلات ناشی از وفور بی‌ضابطه آثار ترجمه در فضای نشر کشور، پیشنهاد کرده به صورت جدی به موضوع کپی‌رایت داخلی توجه کنیم، او گفته است: «اگر دغدغه می‌شوید برای هر کتاب، چند عنوان ناشر و مترجم پیدا می‌شود که نشان‌دهنده بی‌حساب و کتاب بودن بازار نشر در کشور است. به عنوان مثال، بسیاری از آثار از لحاظ کیفیت ترجمه‌نماتی به مراتب پایین‌تر می‌گیرند.»

این در حالی‌است که ما همین امروز در این زمینه قانون داریم. قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان سال ۱۳۴۸ به تصویب رسیده و قانون ترجمه و تکثیر کتب، نشریات و آثار صوتی مصوب سال ۱۳۵۲ در این زمینه برخی از حقوق اساسی ناشران و نویسندگان و مترجمان را مورد توجه قرار داده اما اجرای این قانون نیازمند شکایت شاکی خصوصی است و وضعیت نشر کشور چنان به هم پیچیده است که برخی ناشران برای استیفای حقوق نیازمند حضور مستمر در دادگاه و شکایت هستند.

به نظر می‌رسد مشکل فقط با تدوین قانون یا اصلاح به‌روزرسانی قوانین موجود قابل حل نیست و باید در این زمینه نهادهای دولتی و صنفی جدی‌تر عمل کنند. اول‌ازهمه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از جنبه نظارتی و حاکمیتی باید به این بازار آشفته ورود کند. الزام ناشران به ثبت آثار و دریافت فیفا باعث می‌شود این وزارتخانه به صورت مستمر توانایی بررسی و نظارت بر عملکرد ناشران را داشته باشد. براین اساس ناشرانی که فقط به انتشار آثار چندین بار ترجمه شده مبادرت می‌ورزند و حتی در نمایشگاه‌های رسمی کتاب هم میزهای خود را از این گونه کتاب‌ها پر می‌کنند، شناسایی می‌شوند. از طرف دیگر می‌توان سیستمی طراحی کرد که براساس آن، امکان راستی‌آزمایی عملکرد ناشران و مترجمان وجود داشته باشد. بعد از آن نوبت نهادهای صنفی نظیر اتحادیه ناشران و کتابفروشان می‌رسد تا در این زمینه حساسیت بیشتری به خرج دهند. اما مهم‌ترین راهکار برای اصلاح شیوه‌کنونی ترجمه و نشر کتاب، تدوین سیاست‌هایی برای حمایت از تألیف است. این سیاست می‌تواند از راه‌های مختلفی چون اولویت‌گذاری در خرید کتاب، واگذاری غرفه یا اعطای تسهیلات حمایتی براساس آثار تالیفی و از همه مهم‌تر مشارکت دادن مترجمان حرفه‌ای و امتحان پس داده در تدوین سیاست‌ها و اولویت‌های حوزه کتاب، اعمال شود.